ושבתוכה הרי זה בכי יותן. אין זה צמשנה אלא שהש"ק

הא שבתוכה הרי הן בכי יותן: שמא יהרוג. פירש הרב יוסף

מאורליינ״ש דכינה היינו שחורה הקופנת דכתיב והך את עפר הארץ

מדקדק מדנקט הניחזין והנילפין אינן בכי יותן משמע

והיה לכנים (שמות ח) ודרך שחורה

הקופלת ללאת מן הארץ™ ובואת נחלקו

עליו רבנן אבל פרעוש היא הכינהב

הרוחשת וחייב עליה אפילו לרבנן

כדאמרי׳ בפ׳ שמונה שרלים^ג (לקמן דף

קו: ושם) ואין נראה לר"ת דאמרינן

במדרשי אף כי אנוש רמה אלו כנים

שברחש (ד) ובנדה פ"ב (דף כ:) שלח לה

מסריקותא מקטל קלמי ופי׳ בקונטרס

מסרק להרוג כניסד ואין דרך שחורה

הקופלת להיות בראשה ועוד בברכות

(פ"ז דף נא:) אמרינן ממהדורי מילי

ומסמרטוטי קלמין ודרך כנים לבנות

הרוחשות להיות בסמרטוטי מבגדים

ישנים ועוד דפרעוש אמר לקמן בפרק

שמונה שרלים (דף קו:) שהוא פרה

ורבה וכינה הרוחשת אינה פרה ורבה

אלא באה מזיעת אדם לכך נראה לר"ת

דשחורה הקופלת היא פרעוש וחייב

עליה לכ"ע וכינה הרוחשת שרי להרוג

כב״ה המתירון הבקונטרס נמי פירש

בסמוך דרבה מקטע להו בשבת:

מי אלימא ממתניתין. והפושט ס״ד

ממתניתין שועוד דבברייתה קתני הין

פולין ואין קורין משמע טפי דקאי

לאור הנר אתרוייהו מבמתני׳ דקתני

ולא יפלה את כליו:

אפילן להבחין בין בגדו לבגדי

אשתו. דרכן היו להיות שוין מכאן נראה לאסור להבחין בין

נומל ווורק וכלבד שלא ימלול.

כרבנן וגזר מלילה דכינה אטו מלילה

דפרעוש ומלילה דפרעוש שמא יהרוג

וכולה חדא גזירה היא ורש"י פי' דכר'

אליעזר סבירא ליה וקשה' דמשמע

דרבי אליעזר סבירא ליה דלפלות נמי

אסור דקאמר לעיל לא יפלה שמא

יהרוג ור' אליעזר היא ומיהו י"ל

דלעיל לא קאי הכי"א:

רבה מקמע להו. מפרש ריב״ה

דקאמר זהו כבודו אפילו בחול ואנן

סמכינן ארש"י דפי' בשבת וקיימא

כבית הלל דשרו בסמוך:

בחול וקאי אדרב הונא

בגלו

לבגדי חברו לאור הנר:

נראה לפרש דאבא שאול

דברייתא דרכה לפרש טפי

שלא יִלקה הכותל אינו בכי יותן מִי דמי

התם לא קא בעי להו להני משקין כלל הכא

קא בעי להו להאי כים לקבולי ביה זיבה הא

לא דמיא אלא לסיפא "עריבה (4) שירד דלף

לתוכה מים הניתזין והנצפין אינן בכי יותן

ושבתוכה הרי זה בכי יותן אלא אביי ורבא

ראמרי תרוייהו ל"ק הא ה'ר' יהודה והא ר'

שמעון תני דבי רבי ישמעאל ביוצא אדם

בתפילין בע"ש עם חשיכה מאי מעמא כיון

יראמר רבה בר רב הונא יחייב אדם למשמש o

בתפילין כל שעה ושעה ק"ו מציץ מה ציץ

שאין בו אלא אזכרה אחת אמרה תורה יוהיה

על מצחו תמיד שלא יסיח דעתו ממנו תפילין

שיש בהן אזכרות הרבה על אחת כמה וכמה

הלכך מידכר דכיר להו תניא חנניא אומר

יחייב אדם למשמש בבגדו ע"ש יעם חשכה

אמר רב יוסף הלכתא רבתי לשבת: לא

יפלה את כליו כו': איבעיא להו לא יפלה

את כליו ביום שמא יהרוג ורבי אליעזר היא

דתניא אמר רבי אליעזר ייההורג כינה בשבת

כאילו הורג גמל ולא יקרא לאור הגר שמא

יטה או דילמא תרוייהו שמא יטה ת"ש אין

פולין ואין קורין לאור הנר °מי אלימא ממתניתין

ת"ש 🌣 אין פולין לאור הנר ואין קורין לאור

הנר יאלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה

בן חזקיה בן גרון "ש"מ דתרוייהו שמא ימה

ש"מ אמר רב יהודה אמר שמואל יאפילו

להכחין בין בגדו לבגדי אשתו אמר רבא

לא אמרן אלא דבני מחווא אבל דבני חקליתא

מידע ידעי ודבני מחוזא נמי לא אמרן אלא

דוקנות אבל דילדות מידע ידיעי ת"ר אין

פולין ברה"ר מפני הכבוד כיוצא בו אמר י (רב)

יהודה ואמרי לה רבי נחמיה אין עושין

אפיקטויזין ברה"ר מפני הכבוד ת"ר "המפלה

את כליו מולל וזורק ובלבד שלא יהרוג אבא

שאול אומר נוטל וזורק ובלבד שלא ימלול

אמר רב הונא יהלכה מולל וזורק וזהו כבודו

ואפי' בחול רבה מקמע להו ורב ששת מקמע

להו רבא שדי להו לקנא דמיא אמר להו רב

נחמן לבנתיה קטולין ואשמעינן לי קלא

דסנוותי תניא יירשב"א אומר אין הורגין את

המאכולת בשבת דברי ב"ש "וב"ה מתירין וכן

בתלמוד ארץ ישראל וכתבתי ממנו הלכה שהוקדם זכרה, וכפשוטן של דברים יראה סיוע גדול לאותו הפרט שפרטתי אבל כשתעיין בסוף הדברים שנאמרו לשם מודה ר' שמעון כו' לא הויא סייעתא אבל סמכתי על דברי אותם הגאונים ז"ל.

היה רשב"א אומר משום רשב"ג אין משדכין את התינוקות לארם ולא את

התינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות ואין מנחמין אבלים פר וללמדו

חולין בשבת דברי בית שמאי "וב"ה מתירין: ת"ר הנכנם לבקר את החולה

אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא ור"מ אומר יכולה היא שתרחם

פב א מיי' פי"ב מהל' טומאת אוכלין הלכה

מינמת מוכפן שכני מג ב מיי פי"ט מהלי שבת הלכה כו סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן רנב סעיף

יום על היו משיק רכ פערף בד ג מייי שם ופ״ד מהלכות תפילון הלי יד סמג עשין כב טור שו״ע או״ח סימן כח סעיף א: פה ד מייי פי״ע מהלי שבת טוש"ע או"ח סימן רנב סעיף

פו ה מיי׳ פ״ה מהל׳ שבת

:61 יא: פח ז ח מיי פייא מהלי שבת הלי ג קמג שם טוש"ע אויה סימן שטו סעיף ט: פט ט מיי פכ"ד מהלי

שנת הלכה ה סמג שם טוש"ע או"ח סי" שו סעיף ו וסימן רפו:

> לעזי רש"י גומיט"א [וומיט"א]. סם הקאה.

מוסף תוספות א. ואינה פרה ורבה. מוס׳

א. ואינה פודה ודבה. מוסי סרס״ש. ב. הלבן. מוסי סרס״ש. ג. דעד כאן לא פליגי רבנן עליה דר׳ אליעזר אלא בכינה דאינה פרה ורבה אבל בפרעוש פרוד ודבוד אביל בפרפוש דפרה ורבה מודו רבנן דחייב. תוס' הלס"ש. T. ואין דרך להרוג את השחור במסרק. בפסקי הרא"ש סימו במסרק. נפסקי הרח"ש קיתן כ"ע [וע" הגחות הכ"ח]. ה. ודרך הלבן להיות גדל בראש ולא השחור, ועוד. פסקי הרח"ש קימן כ"ע. 1. גבי עובדא דילתא. מוס" כלומר הרא״ש. מסמרטוטי בגדים ישנים יוצאים כנים. תוס' הרח"ש. ח. וכן עמא דבר כדברי ר"ת ז"ל. פסקי הרח"ש סימן . כ״ט. ט. ואי אין פולין מטעמא אחרינא. הוה ליה לפרושי. מוס׳ הרא״ע. לפרושי. מוס׳ הרא״ע. י. דא״כ אפי׳ לפלות נמי אסיר. תוס׳ הרח״ע. יא. דלא קיימא הך שיטתא דלעיל דמסקינן לא יפלה לאור הנר. מוס' הכח"ש.

רב נסים גאון

. לא קשיא הא ר' יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה הא ר' שמעון דאמר מלאכה שאינה צריכה לגומה מטור טליה. ארל עיקר דבריו של ר' שמעון . במשנה בפרק המצניע (דף צגן דתנן וכן כזית מן . המת וכזית מן הנבילה המת וכזית מן הנבידה וכעדשה מן השרץ חייבין, ור"ש פוטר. ובגמרא אמרי פוטר היה ר"ש אף במוציא את המת לקוברו. וזאת ההוצאה מלאכה שאינה צריכה לגופה היא, לפי שזה שהוציא כלים מרשות שווז שהוציא כלים מושות לרשות לא לצורך נפשו הוציא לא לאכלו ולא ליהנות ממנו, ולזאת נקראת מלאכה שאינה צריכה לגופה, שאם חס ושלום יהיה זה המת סרוח או זאת יהיה זה המת סרוח או זאת הנבילה סרוחה ואין יכול לעמוד עמה מפני הריח

הרע, אז ר' שמעון מודה שאם הוציאה חייב חטאת מפני שהיא באותה שעה נעשית מלאכה שצריכה לגופה. ופרק אמר ר' עקיבא ודף צן תנו רבנז המוציא ריח רע כל שהוא. ובגמ' דבני מערבא אמרי את המת במטה חייב דברי הכל. ולא כז תאני אף עקיבא ווף צון ונת רבון המוציא ריחוד כל שהוא. ובנמי זבני מעום אמור אחר המובטה הייבי דביי הכל, ולא כן האני אן-ריח רע כל שהוא, ואמר רל אור' שמעון מודה ליה. אבל דברי ר' יהודה כבר את העל ההלכות גדולות בהלכות שבת כופין את הקערה על הנר בשביל שלא תאחוד בקורה ועל צואה של קטן ועל עקרב שלא תישך, אמר רי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי ואמר חושש אני לו מחטאת, הא דאמרינן בכל דוכתא ר' יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה לא אשכחן ליה (עיקבא) [עיקרא] אלא מן האי. וממאי דכי פליגי תנא קמא ור' יהודה בהא מתניתא במלאכה שאינה צריכה פליגי דקא אמרינן איכא דמתני לה אהא הצד נחש בשבת ומתעסק שלא ישכנו פטור ואם לרפואה חייב. מאן תנא, אמר רב

בתוך

שלא ילקה כו'. דהיינו אלולי טינוף לא חשיב ליה הך כפייה: מי דמי. (כ) הא לא ניחא ליה בהנך משקין כלל וברצונו לא ירדו ונהי נמי דכפיית קערה חשיבא ליה אנן חשיבותא דמשקין בעינן וכפייה זו אינה אלא לגלות עליהן שאינו חפץ בהן אבל הכא לענין שבת אחשיבותא דהולאה

 לקמן עג: וש"כן, ב" יומא
 ממחם לו:, ג) [ע" מוסי
 מנסום לו: ד"ס אי קסבר],
 לקמן קו:, ד) לקמן קו:, ד) (לקמן יג:],
 נשם אי ואלון, נ) [נ"ל רבין, ק) [תוספת' פי"ו], $(\mathbf{r}_{c})$, $(\mathbf{r}_{c})$,

תורה אור השלם

והיה על מצח אהרן לְּבְשִׁיתִם וְהָיָה על מצְרוּ ישְׂרָאַל לְּכָל מִּתְּנִת ישְׂרָאַל לְכָל מִתְּנִת קָבָל וְהָיָה על מצְרוּ וְהָיָה על מצְרוּ תמיד לרצון להם לפני יי:

הגהות הב"ח

(מ) גב' אלא לסיפא עריבה (ח) גפ" מנס נסיפס עריצה
 שנתנה שירד דלף:
 (ב) רש"י ד"ה מי דמי התם
 לא ניחא: (ג) ד"ה שצת היא
 מלועוק לריך (להרחיצ) חז"מ
 ונ"ב ס"א להכריע: (ד) תום' ד"ה שמל וכו' ימה אלו כנים שבראש ראין רימה אלו כנים שבראש ואין דרך שחורה הקופצת להיות בראש וכנדה פ״ב להרוג כנים ועוד בברכות כל"ל: וכו׳

גליון הש"ם

רקםברי חפציד וכו', לחמו דף קנ ע״ל:

מוסף רש"י

בשביל שלא ילק הכותל. ונפלו על הקער הבותד. ונפנו על הקעדה וממנו לפירות, לא הוכשרו, דלא ניחא ליה בהנך גשמים יכנפילתן (חולין טז.). כאילו הורג גמל. משום דגדול הול נקט ליה (לקמן קוו).

רבינו חננאל רחינז דגם בבעל ג' ראיות

דחינן דגם בבעל ג' ראיות בעי כיס שאם יספור ימים טהורים וראה אח״כ, סותר כל הימים הטהורים, וחוזר לחשוב מאותו היום ולהבא ז' ימים טהורים ואח"כ יטהר. ושנינן כגון שראה זוב בו ביום בשבת ולא ספר ימים טהורים עדיין ספר ימים טהורים עדיין
ואין צריך כיס לסתירה.
המיס לסתירה צריך לו כדי
המיס לסתירה צריך לו כדי
וירא ואמר האי תנא כל
יורא ואמר האי תנא כל
אצולי מטינוף לא חשיב
ליה מלאכת מחשכת, כי
ליה מלאכת מחשכת, כי ליה מלאכת מחשבת, כי האי תנא דהכופה קערה על פי הכותל. ואיפריכא הא דרבי זירא ואמרינן מי דמי הכיס דוב לקערה בכותל כו׳. ואוקמינה אביי שאִינה צריכה לגופה חייב עליה והא דתני פטור לר׳ שמעון דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור עליה, וקיי"ל כר' שמעון. תנא דבי שמואל יוצא אדם בתפילין ע״ש עם חשיכה,

קפדינן והך הולאה דכיס חשיבא דקא מיבעי ליה להליל על בגדיו: הא לא דמית. ע"כ אם להכשר זרעים באת לדמויה לא תדמיה אלא להך: שירד דלף לתוכה כו'. משנה היא במסכת מכשירין (פ"ד משנה ה) השנויה אחר הסיפא דהכופה את הקערה והכי תנן עריבה שירד הדלף לתוכה כו' הניחה שירד הדלף לתוכה מים הניתזין והלפים ב"ש אומרים בכי יותן וב"ה אומרים אינם בכי יותן נטלה לשופכה אלו ואלו מודים שהן בכי יותן. ומ"מ יש לשמוע מהך סיפא כדגרסינן בספרים ס (וכב"ה) נתנה לעריבה זו שירד הדלף לתוכה אע"ג דאלולי טינוף הוא אפילו הכי מדלא כפאה גלי דעתי' דאחשבינהו לקבלן והוו חשובים אותן שבתוכה והך הוצאה נמי אחשבה לקבולי בהאי כים האי זיבה אע"ג דבויבה לא ניחא ליה אנו לחיובי אהוצאת זיבה לא מהדרינן אלא אהוצאת כיס: הניסוין. למרחוק: והלפין. מלמעלה כשהיא מלאה: אינן בכי יוסן. דלא ניחא ליה בהו: הא רבי יהודה. דאמר מלאכה שאינה לריכה לגופה שברלונו לא תעשה ואינו לריך לעיקר (תחלתה) [תכליתה] כי הכא שאינו לריך לויבה זו שעל ידה בא הכים הזה ואעפ"כ חייב עליה. ופלוגתייהו בהמלניע (לקמן דף לג:) גבי מוליא המת במטה חייב ואע"ג דהולאת המת לא ניחא ליה ביה ור"ש פוטר: עם השיכה. ולא חיישינן דילמא נפיק בהו משתחשך: והיה על מלחו חמיד. קרא יתירא הוא להך דרשה דהא כבר קבע ליה מקום והיה על מלח אהרן י למשמש בבגדו. שלא יהא כרוך בשום דבר פן יוליאנו: הלכתא רבתי. דבר גדול יש כאו להפרישו מאיסור שבת: שמא יהרוג. וביום נמי עסקינן ולאור הנר דמתני׳ אלא יקרא קאי: כהורג גמל. כלומר דגדול מחד: חו דילמח. לחור הנר דקתני אתרוייהו קאי ותרוייהו שמא יטה אבל ביום שפיר דמי: מי אלימא ממסניסין. דקתני לאור הנר בסוף ואפ״ה מספקא לן דאיכא לפלוגי בהו ולמימר דלאור הנר אלא יקרא קאי הכא נמי איכא למימר דאין פולין אפילו ביום ולאור הנר אאין קורין קאי: מ"ש. דקתני לאור הנר בתרווייהו: בני מחווא. מפנקי ולא עבדי מלאכה ובגדיהם רחבים כשל אשה ולריכים עיון: מידע ידעי. שבגדי האנשים קלרין שעוסקין בשדות במלחכה ושל נשים רחבים בתי יד שלהן: דוקנות.

קלרים במקלת ושל אנשים מעונגין רחבים ודומין זה לזה וגזרינן שמא יטה: אבל דילדות. רחבים הרבה ואין של אנשים דומין להם: ברה"ר. בחול: מפני הכבוד. של עוברין שלא ימאסו: אפיקטויזין. הקאה גומיט"א בלע"ז כך מלאמי: מולל וזורק. בשבת מולל להמיש כתן שלא יחזרו אליו ובלבד שלא ימלול בדוחק ויהרוג דסבירא ליה הריגת כינה שבות. ואבא שאול כר"א ומחייב חטאת הלכך גזרינן מלילה שלא יהרוג: מקטע להו. הורגן ובשבת: לקנא. ספל: מאכולה. כינה: מחירין. כדמפרש טעמא בפרק שמונה שרלים (לקמן דף קו:) מאילים מאדמים דמשכן מה אילים פרים ורבים אף כל שפרה ורבה וכינה אינה פרה ורבה אלא מבשר אדם היא שורצת: **וכן היה רבי שמעון בן אלעור אומר.** דבהני נמי פליגי ב"ש וב"ה: אין משדכין. בשבת משום ממלוא חפלך נישניה נחן: **וב"ה מסירין.** °דקא סברי חפלך ולא חפלי שמים: ואין <mark>מנחמין.</mark> משום דמלטער עם המלטערין: שבם היא מלועוק. לריך ש להרחיבש דעתם בתנחומים שלא ילטערו: יכולה היא שפרחם. אם תכבדוה מלהלטער בה:

> מ"ט כיון דאמור רבנן חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה ק"ו מציץ, ומה ציץ שאין בו אלא הזכרה אחת אמרה תורה תמיד, תפילין שיש בהן הזכרות הרבה על אחת כמה וכמה, הלכך מדכר דכיר להו. תניא חנניא אומר חייב אדם למשמש בבגדו ערב תפיקין שיש בה, הזכרות הרבה על אחת כמה וכמה, הלכך מדכר דכיר להר. תניא חנניא אומר חייב אדם למשמש בבגדו ערב
> שבת עם חשיכה. אמר רב יוסף הלכתא רבתי לשבתא, וכן הלכה. לא יפלה את כליו. איבעיא להו שמא יטה או שמא יהרוג
> כנים, ומתניתין רבי אליעור היא דקתני ההורג כינה בשבת, והוא הפרשט, כהורג גמל בשבת. ופטטגו לא יפלה שמא יטה את
> הנר. אמר רב יהודה אמר שמואל אפילו להבחץ בין בנדו לבנדה, והני מילי בבני מחוזה ובזקנות, אבל בילדות בגדיהן מידע
> ידיען שהן רחבות, ודבני חקליאתא נמי מידע ידיען. תנו רבנן אין פוליון כרשות הרבים ואין עושין אפיקטויזין ברה"ר מפני
> הכבור. אמר רב הונא הלכך מולל וזורק וההו כבודו ואפילו בחול. תניא ר' שמעון בן אלעוד אמר משום ר' שמעון בן גמליאלי
> אין הורגין את המאכולת בשבת. ואין משדכין על התינוקת לארסה ועל התינוק ללמדו ספר ואומנות ואין מנחמין אבלים ואין
> מבקרין את החולה דברי ב"ש, וב"ה מתירין בכולן. ת"ר המבקר חולה בשבת אומרין שבת היא מלצעוק ורפואה קרובה לבוא,

הטובה],